

Utószó helyett

Bíborbanszületett Konstantín írja *A birodalom kormányzásáról* harmadik részében a délszlávokról (szerbekről és horvátokról), hogy általánosan jellemző magatartásuk a xenofóbia. Az idegengyűlölet, vagy csupán az irtózás az idegenektől.

Mondhatjuk-e, hogy éppen a Bíborbanszületett idejében a magyar honfoglalók éppen ellenkező módon éreztek és viselkedtek? Ha Szent István *Intelmei* a mércénk, talán mondhatjuk.

A török hatalom Esztergomig történő előretörése idején – ha előbb nem is – a magyarság eltanulta az idegenektől való félelem (olykor iszonyat) sok elemét.

Nem bizonyos, hogy mindaz a véres bűnhalmaz, amit a *Vérbosszú Bácskában* felvázol, egy valamiféle kölcsönös xenofóbiával magyarázható lenne. A politika és a hadtörténet általánosabb okát tudja adni ennek és az ehhez hasonló „népeségcsökkentéseknek”.

A magyarság nagy veresége, az első világháború után reá erőszakolt Párizs környéki béke felfokozta minden nem magyar nép iránti félelmét és ellenszenvét. A gyűlölet és a gyűlölettség környezetében nagy szerepe volt annak az égbekiáltó igazságtalanságnak, hogy a határain kívül, de velünk határos területen másfél millió magyar maradt, akire a szomszédos ún. utódállamoknak nem volt szükségük.

Ezek az országok hetven év óta palástolatlanul arra töreksenek, hogy a rendelkezésükre álló mindenkori eszközzel elmagyartalanítsák a birtokukba jutott magyar többségű határsávoit.

Szorítkozzunk csupán Bácskára ezúttal. Az 1918-as népeség számához képest Délvidék magyarsága 170 000-rel csökkent. Miközben az ún. államalkotó népesség megkétszereződött, megháromszorozódott.

És fogy Bácska magyar lakossága mai napig is. Az utolsó évtizedben kevesebb az élveszületés, mint az elhalálozás.

Ebben a megmaradt Magyarországot követi a bácskai népmagatartás, csak még rá is dupláz bizonyos vonatkozásokban.

Az öngyilkosság szomorú szokásában túltesznek a Hazán, nem is szólva hazájuk, Jugoszlávia népén – ötszörös-hatszoros arányban teljesítvén túl a meghívott halált a délszláv átlaghoz képest.

Magyarországon Csongrád és Bács-Kiskun az öngyilkosok fekete paradicsoma. A Szabadka környéki magyarok ráduplicálnak erre a halálszokásra.

Az egész magyar nép sínyli lelkében, jövőtudatában a század nagy vereségeinek sebét. Nemcsak megvertnek, de szomszédai zsákmányának is érzi magát. Ezek a sebek Bácska magyarjai lelkében még elevenebbek.

A bácskai magyarságra az elmúlt negyven évben alapvetően szenvedő, védekező magatartás volt jellemző. Félelemmel éltek, otthontalannak érezték magukat. Úgy érezték, nem szólhatnak bele sorsuk alakításába, másodrendű állampolgárok, előbb-utóbb fel kell adniok magyar azonosságtudatukat, mert a hatalom nem áll velük szóba politikai tényezőkként.

Ha az értelmiség magyarként emelt szót, sovínisztának, hazaárulónak bélyegezték a legutóbbi időkig.

Legfájóbb seb még ma is 1944 utolsó hónapjainak tilalma. Nem a bosszú szándéka, hanem a megemlékezés, a gyász tiltása. S a tilalommal együtt maradó félelem a tisztességes emlékezésre.

A tömegsírokról eltűnnek a keresztek, a kopjafák, a koszorúk, a virágok, a sírokat szeméttelapnek használják, mert az államalkotó kormányzó nép önbecsülése nem képes elviselni a bűnvallást, hogy az ő nevükben, a jugoszláv nép nevében ilyen égbekiáltó gaztetteket elkövethettek vérengző gonosztevők.

A szerző hálásan ismeri a következő munkákat:

Albert Gábor: Emelt fővel

A. Sajti Enikő: Délvidék

Bajcsy-Zsilinszky Endre: Helyünk és sorsunk Európában

Baky Ferenc–Vébel Lajos: A Petőfi brigád

Brindza Károly: Mondd el helyettem, elvtárs

Burány Nándor: Összeroppanás

Buzási János: Az újvidéki „razzia”

Illés Sándor: Sirató

Dalibor M. Krno: A békéről tárgyaltunk Magyarországgal

Matuska Márton: Tárcák az újvidéki Magyar Szó-ban – 45
nap 44-ben

Sebestyén Ádám: Andrásfalviak menekülése Bácskából

Sára Sándor: Keresztúton

Szigethy György: Szemtanúja voltam Tito délvidéki véreng-
zéseinek

Szombathelyi Ferenc: Visszaemlékezései 1945

Szõcs Márton–Kovács József: Halottak hallgatása

Jovan Veselinov Zsarko: Az autonóm Vajdaság születése